

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ		
1. Датум и орган који је именовано комисију: 24. 4. 2026, Наставно-научно веће Филозофског факултета у Новом Саду		
2. Састав комисије у складу са <i>Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду</i> :		
1.	Штрбац, Гордана	редовни професор
	презиме и име	звање
	Филозофски факултет у Новом Саду	Српски језик и лингвистика, 25. 3. 2021.
	установа у којој је запослен-а	ужа научна област и датум избора
		председник
		функција у комисији
2.	Николић, Марина	редовни професор
	презиме и име	звање
	Филозофски факултет Универзитета у Приштини с привременим седиштем у Косовској Митровици	Савремени српски језик, 20. 10. 2023.
	установа у којој је запослен-а	ужа научна област и датум избора
		члан
		функција у комисији
3.	Алановић, Миливој	редовни професор
	презиме и име	звање
	Филозофски факултет у Новом Саду	Српски језик и лингвистика, 15. 11. 2020.
	установа у којој је запослен-а	ужа научна област и датум избора
		члан, ментор
		функција у комисији
4.		
	презиме и име	звање
		ужа научна област и датум избора
	установа у којој је запослен-а	функција у комисији
5.		
	презиме и име	звање
		ужа научна област и датум избора
	установа у којој је запослен-а	функција у комисији
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ		
1. Име, име једног родитеља, презиме: Јанко, Радомир, Ивановић		

2. Датум рођења, општина, држава:
18. 3. 1988, Ниш, Република Србија
3. Назив факултета, назив претходно завршеног нивоа студија и стечени стручни/академски назив:
Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду, мастер професор језика и књижевности (србиста)
4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија:
2014, Језик и књижевност (модул – Језик)

III НАСЛОВ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Глаголи давања у српском језику: лексичкосемантичка и граматичка обележја

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са знаком броја страница, поглавља, слика, схема, графикона и сл.

Предмет овог рада су глаголи давања у савременом српском језику. У дисертацији је извршена њихова потпуна класификација, као и лексичкосемантичка и синтаксичка анализа. Испитана су њихова морфосинтаксичка обележја, односно граматички модели у којима се појављују, и значењска структура на основу које су ови глаголи даље поткласификовани.

Докторска дисертација садржи 379 страница, подељених у седам поглавља, уз две табеле, једну слику, два графикона и један прилог.

Наведени задаци очитују се у садржају докторске дисертације, која је структурирана на следећи начин.

I. Увод (стр. 1–22):

- 1.1. Предмет и циљ истраживања
- 1.2. Теоријски оквир рада и термилошка решења
- 1.3. Прикупљање грађе
- 1.4. Критеријуми одабира. Основно параметри
- 1.5. Претходна истраживања

II. Глаголи основног (иницијалног) трансфера (X→Y) – семантичка анализа (стр. 23–131):

- 2.1. Глаголи предаје
  - 2.1.1. Глаголи непосредне предаје
  - 2.1.2. Глаголи предаје уз кретање даваоца
  - 2.1.3. Глаголи допуњавања
  - 2.1.4. Глаголи наметнуте предаје
- 2.2. Глаголи посредне предаје
- 2.3. Глаголи бацања
- 2.4. Глаголи давања без накнаде
  - 2.4.1. Глаголи поклањања
  - 2.4.2. Глаголи уступања
  - 2.4.3. Глаголи обилног или интензивног поклањања
  - 2.4.4. Глаголи тестаментарног давања
- 2.5. Глаголи привременог располагања објектом
- 2.6. Глаголи економских односа
  - 2.6.1. Глаголи финансијског трансфера

- 2.6.2. Глаголи трансакције
- 2.6.3. Глаголи поткупљивања
- 2.6.4. Глаголи експлоататорских економских односа
- 2.7. Глаголи институционалне предаје
- 2.8. Глаголи опскрбљивања
- 2.9. Глаголи враћања и надокнађивања
  - 2.9.1. Глаголи враћања
  - 2.9.2. Глаголи надокнађивања
- 2.10. Закључна разматрања о глаголима основног (иницијалног) трансфера

III. Глаголи обратног (реверзибилног) трансфера ($y \leftarrow x$) – семантичка анализа (стр. 132–196):

- 3.1. Глаголи директног пријема / стицања ($y \leftarrow x$)
  - 3.1.1. Општи глаголи примања
  - 3.1.2. Глаголи активног примања
  - 3.1.3. Глаголи привременог преузимања
    - 3.1.3.1. Глаголи позајмљивања
    - 3.1.3.2. Глаголи закупа/најма
  - 3.1.4. Глаголи правног стицања
    - 3.1.4.1. Глаголи наслеђивања
    - 3.1.4.2. Глаголи потраживања
    - 3.1.4.3. Глаголи усвајања/удомљавања
  - 3.1.5. Глаголи акумулације (глаголи вишеструког стицања)
- 3.2. Глаголи штете (малефактивни) глаголи
  - 3.2.1. Општи глаголи одузимања
  - 3.2.2. Глаголи насилног одузимања
  - 3.2.3. Глаголи тајног одузимања
  - 3.2.4. Глаголи поступног одузимања
  - 3.2.5. Глаголи свеобухватног одузимања
  - 3.2.6. Глаголи институционалног одузимања
  - 3.2.7. Глаголи манипулативног присвајања
- 3.3. Глаголи одлагања (онемогућавања) трансфера (глаголи недавања)
  - 3.3.1. Глаголи привременог или трајног прекида давања
  - 3.3.2. Глаголи сакривања
- 3.4. Закључна разматрања о глаголима обратног (реверзибилног) трансфера

IV. Синтаксичка анализа глагола давања (стр. 197–204):

- 4.1. Основни синтаксичко-семантички модели валентности глагола давања
- 4.2. Основне валенцијске операције с глаголима давања

V. Глаголи основног (иницијалног) трансфера ($x \rightarrow y$) – синтаксичка анализа (стр. 205–265):

- 5.1. Глаголи предаје
  - 5.1.1. Глаголи непосредне предаје
  - 5.1.2. Глаголи предаје уз кретање даваоца
  - 5.1.3. Глаголи допуњавања

- 5.1.4. Глаголи наметнуте предаје
- 5.2. Глаголи посредне предаје
- 5.3. Глаголи бацања
- 5.4. Глаголи давања без накнаде
  - 5.4.1. Глаголи поклањања
  - 5.4.2. Глаголи уступања
  - 5.4.3. Глаголи обилног или интензивног поклањања
  - 5.4.4. Глаголи тестаментарног давања
- 5.5. Глаголи привременог располагања објектом
- 5.6. Глаголи економских односа
  - 5.6.1. Глаголи финансијског трансфера
  - 5.6.2. Глаголи трансакције
  - 5.6.3. Глаголи поткупљивања
  - 5.6.4. Глаголи експлоататорских економских односа
- 5.7. Глаголи институционалне предаје
- 5.8. Глаголи опскрбљивања
- 5.9. Глаголи враћања и надокнађивања
  - 5.9.1. Глаголи враћања
  - 5.9.2. Глаголи надокнађивања
- 5.10. Закључна разматрања у вези са синтаксичком анализом глагола основног (иницијалног) трансфера

VI. Глаголи обратног (реверзибилног) трансфера ($Y \leftarrow X$) – синтаксичка анализа (стр. 266–306):

- 6.1. Глаголи директног пријема / стицања ($Y \leftarrow X$)
  - 6.1.1. Општи глаголи примања
  - 6.1.2. Глаголи активног примања
  - 6.1.3. Глаголи привременог преузимања
    - 6.1.3.1. Глаголи позајмљивања
    - 6.1.3.2. Глаголи закупа/најма
  - 6.1.4. Глаголи правног стицања
    - 6.1.4.1. Глаголи наслеђивања
    - 6.1.4.2. Глаголи потраживања
    - 6.1.4.3. Глаголи усвајања/удомљавања
  - 6.1.5. Глаголи акумулације (глаголи вишеструког стицања)
- 6.2. Глаголи штете (малефактивни) глаголи)
  - 6.2.1. Општи глаголи одузимања
  - 6.2.2. Глаголи насилног одузимања
  - 6.2.3. Глаголи тајног одузимања
  - 6.2.4. Глаголи поступног одузимања
  - 6.2.5. Глаголи свеобухватног одузимања
  - 6.2.6. Глаголи институционалног одузимања
  - 6.2.7. Глаголи манипулативног присвајања
- 6.3. Глаголи одлагања (ономогућавања) трансфера (глаголи недавања)
  - 6.3.1. Глаголи привременог или трајног прекида давања
  - 6.3.2. Глаголи сакривања

6.4. Закључна разматрања у вези са синтаксичком анализом глагола обратног (реверзибилног) трансфера

VII. Закључак (стр. 307–312)

Прилог (стр. 313–361); Литература (стр. 362–378); Списак скраћеница и симбола (стр. 379)

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

У уводном поглављу дефинисани су предмет и циљ истраживања, при чему су глаголи давања сагледани као лексичкосемантичка класа која подразумева ситуацију трансфера са три обавезна учесника – даваоцем, примаоцем и предметом трансфера. На тај начин успостављен је јасан теоријско-методолошки оквир који представља основу за даљу анализу. Указано је и на недовољну системску обрађеност ове групе глагола у српској лингвистици, што додатно оправдава избор теме и постављени истраживачки приступ.

Посебна пажња посвећена је повезивању лексичкосемантичке и синтаксичке перспективе, са фокусом на валентност глагола и синтаксичко-семантички статус аргумената. Размотрена су релевантна теоријска полазишта, укључујући теорију валентности и теорију семантичких улога, као и класификације глагола засноване на синтаксичким обрасцима, чиме је обезбеђена чврста научна утемељеност истраживања.

Посебну вредност представља увођење поделе на глаголе основног (иницијалног) и глаголе обратног (реверзибилног) трансфера, чиме је постављен основ за даљу систематизацију грађе и развој централног аналитичког модела рада. Истовремено, детаљно је описан поступак формирања корпуса, заснован на репрезентативним лексикографским изворима и електронским корпусима, што обезбеђује поузданост и релевантност анализиране грађе.

У другом поглављу анализирани су глаголи основног (иницијалног) трансфера као лексичке јединица које означавају прототипску ситуацију преноса објекта трансфера из сфере контроле даваоца у сферу контроле примаоца. Полазећи од модела једносмерног трансфера ($X \rightarrow Y$), утврђено је да је промена у располагању, доступности или власништву над објектом трансфера заједничко значењско обележје ове групе глагола.

Анализа је показала да глаголи иницијалног трансфера не чине јединствену целину, већ сложен систем више семантички диференцираних подгрупа. Оне се разликују према начину реализације трансфера, степену посредовања, односу између учесника и околностима у којима се радња одвија. На тој основи издвојене су следеће подгрупе: глаголи предаје, глаголи посредне предаје, глаголи бацања, глаголи давања без накнаде, глаголи привременог располагања, глаголи економских односа, глаголи институционалне предаје, глаголи опскрбљивања, као и глаголи враћања и надокнађивања.

Централно место заузимају глаголи предаје, у којима се најјасније реализује основни модел трансфера. Унутар ове групе уочене су разлике између непосредне предаје, предаје уз кретање даваоца, допуњавања и наметнуте предаје, што указује

на варијабилност у начину реализације радње и степену контроле над објектом трансфера. Глаголи посредне предаје, како запажа аутор, одликују се присуством посредника, док глаголи бацања наглашавају просторну компоненту трансфера. Посебну групу чине глаголи давања без накнаде, код којих је у првом плану добровољност радње (поклањање, уступање или пак тестаментарно давање). Аутор даље закључује да глаголи привременог располагања уносе компоненту временске ограничености, док су глаголи економских односа условљени друштвеним улогама и принципом размене. Глаголи институционалне предаје карактеристични су за формализоване поступке, а глаголи опскрбљивања означавају трансфер објекта са циљем обезбеђивања онога што је примаоцу потребно. Насупрот томе, глаголи враћања и надокнађивања обухватају глаголе давања код којих се објекат враћа претходном власнику или се надокнађује претходни губитак. Утврђено је да се код ових глагола перспектива трансфера битно разликује од прототипског модела давања, будући да је радња мотивисана претходним стањем и настојањем да се успостави равнотежа између учесника.

Предложена класификација показује да се глаголи иницијалног трансфера могу систематизовати на основу јасних семантичких и синтаксичких критеријума. Они стога чине разуђен, али унутрашње повезан систем, у којем се поједини глаголи приближавају прототипском моделу предаје, док други од њега одступају у складу са специфичним значењским обележјима. Овако утврђени резултати представљају полазиште за анализу глагола код којих је перспектива трансфера измењена у односу на прототипски модел давања, о чему аутор говори у наставку истраживања.

У трећем поглављу анализирани су глаголи обратног (реверзибилног) трансфера, који означавају прелазак објекта трансфера из сфере контроле субагенса у сферу контроле супраагенса ($Y \rightarrow X$). Анализа је показала да ова група није семантички хомогена, већ обухвата више подгрупа које се разликују према начину реализације трансфера, улогама учесника и пратећим значењским компонентама. Издвојене су три велике подгрупе ових глагола: глаголи директног пријема, глаголи штете и глаголи одлагања и онемогућавања трансфера.

Глаголи директног пријема представљају прототипско језгро глагола обратног трансфера. Унутар њих аутор разликује опште глаголе примања, код којих је у фокусу сам чин преласка објекта трансфера у сферу примаоца, глаголе активног прибављања, код којих је субјекат активни учесник у процесу стицања предмета, као и глаголе привременог преузимања, код којих је кључна семантичка компонента ограниченост трајања поседа, уз подразумевано враћање објекта трансфера лицу од ког је објекат трансфера преузет. Посебну групу чине глаголи правног стицања, условљени институционалним и нормативним оквирима, као и глаголи акумулације, код којих се стицање остварује поступно и кумулативно.

Другу велику подгрупу у оквиру глагола обратног трансфера чине глаголи штете, код којих је радња примања или присвајања праћена јасно израженим губитком другог учесника. Унутар ове групе аутор издваја опште глаголе одузимања, глаголе насилног и тајног одузимања, глаголе поступног и свеобухватног одузимања, као и глаголе институционалног одузимања и манипулативног присвајања. Утврђено је да се разлике међу овим подтипovima заснивају на степену принуде,

прикривености, обиму радње и начину остваривања штете.

На крају, аутор у засебну целину издваја глаголе одлагања и онемогућавања трансфера, који не означавају сам чин стицања, већ спречавање или одлагање реализације трансфера. Ови глаголи не означавају сам чин примања или одузимања објекта трансфера, већ радњу којом се трансфер зауставља, одлаже или чини неизводљивим. На тај начин, они представљају специфичан подтип глагола обратног трансфера и тиме додатно проширују систем глагола примања и одузимања.

Анализа је показала да глаголи обратног трансфера чине сложен и унутрашње разуђен систем, у којем се различити типови примања, присвајања и спречавања трансфера могу доследно описати применом семантичких критеријума.

У четвртном поглављу анализа се помера са лексичкосемантичког на синтаксички ниво, при чему се разматра валентност глагола давања и синтаксичко-семантички модели које ови глаголи конституишу. У поглављу су размотрени теоријски приступи валентности и рекције, након чега су јасно дефинисани основни појмови и успостављен аналитички оквир за опис синтаксичког понашања глагола давања. Посебна пажња посвећена је систематизацији синтаксичко-семантичких модела валентности, при чему се као прототипски издваја троаргументни модел са субјектом и две објекатске допуне, док се остали модели тумаче као његове варијације условљене глаголским значењем. Утврђено је да се семантичке разлике између глагола основног и обратног трансфера доследно одражавају на синтаксички план, чиме се успоставља чврста веза између лексичкосемантичке класификације и структуре реченице.

Указано је и на постојање валентних алтернација и варијантних синтаксичких образаца, што додатно потврђује унутрашњу разуђеност и функционалну флексибилност система глагола давања. У поглављу се доследно примењују успостављени аналитички принципи, уз ослањање на релевантну литературу, што доприноси научној утемељености изведених закључака.

У петом поглављу примењује се претходно успостављени синтаксичко-семантички оквир на анализу подгрупа глагола основног (иницијалног) трансфера, чиме је омогућено систематско повезивање лексичкосемантичке класификације са синтаксичким понашањем глагола. Анализа је заснована на доследној примени валентних модела и рекцијских образаца, што омогућава прегледно сагледавање односа између значењске структуре и синтаксичке реализације.

Анализа је показала да глаголи основног трансфера у највећем броју случајева формирају троаргументне структуре, при чему модел са индиректним објектом у дативу и директним објектом у акузативу (нпр. *дати некоме нешто*) представља најзаступљенији и структурно најстабилнији модел, односно прототипски начин исказивања трансфера у српском језику. Поред њега, уочени су и други модели, укључујући конструкције са допуном у инструменталу, типичне за глаголе опскрбљивања и за поједине глаголе са значењем давања у већој количини.

Анализом је утврђено и постојање валентних варијација, пре свега у виду алтернација између дативних и предлошко-падежних конструкција, које омогућавају различито профилисање трансферне ситуације и нијансирање значења.

Истовремено је уочено да се код појединих глагола јавља редукција аргумената, што показује да синтаксичка структура може бити прилагођена комуникативним потребама, уз очување основног значења давања.

У целини посматрано, анализа потврђује стабилност базичних валентних образаца, али и њихову флексибилност, која омогућава различите начине синтаксичке реализације у зависности од типа трансферне ситуације. На тај начин се глаголи основног трансфера могу описати као унутрашње диференциран, али системски уређен скуп синтаксичко-семантичких модела, чија је применљивост потврђена на обимној корпусној и лексикографској грађи.

У шестом поглављу спроведена је синтаксичко-семантичка анализа глагола обратног (реверзибилног) трансфера ($Y \rightarrow X$), при чему је претходно успостављени аналитички оквир примењен на ситуације у којима прималац постаје носилац трансфера. Обухваћени су различити типови стицања, прибављања и одузимања, укључујући и малефактивне глаголе, чиме је систем трансферних односа сагледан као јединствена целина.

Анализа корпуса показала је да је најзаступљенији троаргументни модел са директним објектом у акузативу и индиректним објектом, најчешће у облику аблативног генитива (нпр. *добити од некога нешто*), те да он представља централни синтаксички образац у оквиру глагола обратног трансфера. Овим се потврђује структурна повезаност и симетричност у односу на глаголе основног трансфера. Поред овог модела, уочене су и алтернације са дативом, које омогућавају различито профилисање односа између учесника.

Утврђено је да се разлике између појединих подгрупа – неутралног пријема, активног прибављања, правно условљеног стицања и одузимања и др. – доследно одражавају у избору синтаксичких образаца и начину експлицирања учесника. Посебно се издвајају глаголи одузимања и малефактивни глаголи, код којих су изражене компоненте принуде, нарушавања контроле и контактности, што се одражава и на проширење њихове синтаксичке структуре.

Истовремено је уочено да се код појединих глагола јавља редукција аргумената, при чему неки учесници остају имплицитни, али су и даље присутни у лексичком значењу. Ово показује да је структура трансфера стабилна на семантичком нивоу, и онда када није у потпуности експлицирана на синтаксичком нивоу.

У целини посматрано, аутор је показао да се глаголи обратног трансфера реализују у стабилним, али варијабилним синтаксичким обрасцима, који омогућавају различито профилисање трансферног односа. Закључено је да ови глаголи чине унутрашње диференциран, али системски повезан и комплементаран скуп у односу на глаголе основног трансфера, што је потврђено на обимној корпусној и лексикографској грађи.

На крају рукописа докторске дисертације налазе се и: прилог, који садржи све анализиране глаголе и објашњење њиховог значења, списак референци и извора, као и списак скраћеница и симбола коришћених у тексту. Треба истаћи да списак коришћених библиографских јединица показује њихову релевантност и истовремено ваљану упућеност аутора у домаћу и страну литературу из дате области.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ:

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у складу са *Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду* који је повезан са садржајем докторске дисертације. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду уредника часописа о томе.

Ивановић, Јанко (2017). „Објекатска акузативно-дативска падежна структура у србистичкој литератури”, *Прилози проучавању језика*, број 48, Нови Сад, 177–190. [ISSN 0555-1137] (M52)

Ивановић, Јанко (2017). „Глаголска перифраза са функционалним глаголом дати у публицистичком стилу”, *Зборник радова са VIII научног скупа младих филолога Србије Савремена проучавања језика и књижевности*, Крагујевац, 125–136. [ISBN 978-86-80796-05-45] (M63)

Ивановић, Јанко (2025). „Глагол *дати* и неки његови деривати у јавном дискурсу”, *Српски јавни дискурс : зборник радова с националног научног скупа с међународним учешћем Јавни дискурс у Србији, одржаног 1. новембра 2024. у Институту за српски језик САНУ, Београд*, 41–58. [ISBN 978-86-82496-13-7] (M44)

Ивановић, Јанко (2016). „Употреба предлога *око* у публицистичком стилу”, *Зборник радова са VII научног скупа младих филолога Србије Савремена проучавања језика и књижевности*, Крагујевац, 247–258. [ISBN 978-86-85991-88-2] (M63)

Ивановић, Јанко (2017). „Моделовање реченице са предикатским изразом (*по*)звати кога”, *Зборнику радова са III међународног интердисциплинарног скупа младих научника друштвених и хуманистичких наука Контексти*, Нови Сад, 103–119. [ISBN 978-86-6065-473-3] (M33)

Ивановић, Јанко (2018). „Речце као текстуални конектори у научном стилу”, *Зборник радова са IX научног скупа младих филолога Србије Савремена проучавања језика и књижевности*, Крагујевац, 131–143. [ISBN 978-86-80796-15-4] (M63)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА:

На основу извршене анализе може се закључити да ова докторска дисертација представља систематично и методолошки утемељено истраживање глагола давања у савременом српском језику, у којем је ова лексичкосемантичка класа сагледана као интерно уређен и функционално повезан систем. Полазећи од појма трансфера као основног семантичког језгра, у раду је понуђена доследна класификација глагола основног и глагола обратног трансфера, при чему је утврђено да ова опозиција представља кључни принцип организације целокупне анализираних грађе.

Посебан допринос рада огледа се у повезивању лексичкосемантичке и синтаксичке анализе, будући да је показано да се разлике у значењској структури глагола доследно одражавају и на синтаксичко-семантичке моделе валентности. На тај начин утврђено је да се трансфер као основна категорија реализује кроз стабилне, али варијабилне структурне обрасце, што омогућава целовито сагледавање односа између значења и синтаксичке организације реченице.

Рад је заснован на обимној и разноврсној корпусној и лексикографској грађи, а анализа се одликује доследношћу у примени постављених критеријума и високим степеном аналитичке прецизности. Предложена класификација показује се као функционална и применљива, а добијени резултати представљају значајан допринос проучавању глаголског система српског језика у целини и у појединостима, посебно у домену лексичке семантике и валентности.

Закључци у дисертацији произилазе из природе анализираних грађе, а захваљујући опширном корпусу и зналачки одабраним методолошким приступима, ово истраживање представља оригиналан и значајан научни допринос. Језик ове дисертације је, у мери у којој се то очекује од научне студије, јасан, прецизан и стилски прикладан. Налази до којих аутор долази у дисертацији значајно доприносе попуњавању празнина које се односе на увиде у целину организације глаголског система у српском језику, с једне стране, при чему у исто време представљају и научни и методолошки оријентир за сва будућа истраживања овог типа, нарочито у контексту примењивости научних резултата на пољу синтаксе и семантике савременог српског језика.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА:

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

1. Обиман, прецизно дефинисан истраживачки корпус, који чини 780 глаголских јединица, ексцерпираних из најрепрезентативнијих описних речника српског језика: *Речника српскохрватског књижевног и народног језика САНУ (РСАНУ)*, до двадесет другог тома, *Речника српскохрватског књижевног језика Матице српске (РМС)* и *Речника српског језика Матице српске (РСЈ)*, друго издање, из 2011. године, као и из електронских корпуса српског језика: *CLASSLA-web.sr 1.0*, *srWaC 1.1*, *PDRS 1.0*, као и из корпуса савременог српског језика Математичког факултета Универзитета у Београду: *SrpKor2021* и *SrpKor2013*.
2. Ваљано одабран теоријски оквир истраживања, који је у тези документован релевантним библиографским јединицама, са добро изабраним стандардним узорцима и студијама од стране одговарајућих аутора.

3. Логична структура текста, затим јасноћа, прецизност те поступност у излагању, зналачка комуникација са литературом, избегавање импровизација и непотребног удаљавања од основне теме, добра поткрепљеност примерима и сл. само су најважније одлике ове докторске дисертације, које потврђују научну зрелост аутора.
4. Током целог истраживања, а посебно у закључку, аутор показује завидну способност анализе и синтезе, демонстрирајући лакоћу да јасно и прецизно интерпретира резултате истраживања те да их доведе у везу са релевантним теоријским оквирима, чиме су потврђене и научна заснованост и научна вредност рада.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање. Навести нумеричке податке о резултатима провере оригиналности рада и дати текстуално образложење.

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе?

Дисертација садржи све битне елементе.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци?

Глаголи давања у српском језику нису до сада системски обрађени на једном ширем и свеобухватнијем корпусу, иако су постојали покушаји да се укаже на особености семантичког и синтаксичког понашања појединих чланова ове разуђене и бројне лексичкосемантичке класе глагола. Овом тезом је дата потпуна класификација и детаљна лексичкосемантичка те синтаксичка анализа ових глагола у српском језику. У дисертацији су испитана морфосинтаксичка и лексичко-семантичка обележја глагола давања – прво је подразумевало опис граматичких модела у којима се појављују, док је друго предвиђало њихову даљу значењску поткласификацију. Анализа и класификација спроведене су теоријски утемељено, методолошки доследно, технички прегледно те језичкостилски јасно и прецизно, док су сви закључци изведени логично, формулисани аргументовано, чинећи тако један кохерентан научни микросистем.

4. Који су недостаци дисертације и какав је њихов утицај на резултат истраживања?

У овој дисертацији нису уочени недостаци.

5. Образложење резултата провере оригиналности рада (нумерички и наративно):

На основу анализе која је вршена програмом *IThenticate*, који Филозофски факултет користи за проверу оригиналности текста у докторским дисертацијама, закључено је да индекс поклапања у раду кандидата Јанка Ивановића износи 9%, у 121567 речи програм проналази 663 поклапања према 202 извора.

Поклапања се виде према следећим изворима:

<https://digitalna.ff.uns.ac.rs/> 2%

<https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/978-86-6065-076-6.pdf> 2%;
<https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/978-86-6065-530-3.pdf> 1%;
<https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/978-86-6065-625-6.pdf> 1%);
<https://hdl.handle.net> 1% (<https://dais.sanu.ac.rs/handle/123456789/1193> 1%).

Остала поклапања су мање од 1%.

На основу извештаја о провери докторске дисертације на елементе плагијаризма закључује се да дисертација не садржи овакве елементе и да представља оригинални научни рад.

X ПРЕДЛОГ:

На основу наведеног, комисија предлаже:

- а) да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана;**
б) да се докторска дисертација врати кандидату на дораду (да се допуни односно измени);
в) да се докторска дисертација одбије.

Нови Сад, 5. 5. 2026.

1. проф. др Гордана Штрбац

_____, председник

2. проф. др Марина Николић

_____, члан

3. проф. др Миливој Алановић

_____, члан и ментор

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај и да исти потпише.